

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 88/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti W., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. D. R., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 8 C 278/2004-518 zo 7. decembra 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 16 Co 142/2011-620 z 13. decembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti W., spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti W., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. D. R., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 C

278/2004-518 zo 7. decembra 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 Co 142/2011-620 z 13. decembra 2011 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva:

„... 23-07-2004 Sťažovateľ podal na Okresný súd Bratislava IV, návrh na začatie konania o zaplatenie 28.732,35 €... s prísl., proti odporcovi Ing. V. V... Konanie bolo vedené pod sp. zn. 8C/278/2004. Sťažovateľ podal žalobu z dôvodu, že Sťažovateľ ako zhotoviteľ uzavrel s odporcom ako objednávateľom Zmluvu o dielo č. 004/2001, podľa § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka, predmetom ktorej bolo zhotovenie dohodnutej stavebnej časti diela – rodinného domu. Sťažovateľ si splnil svoju povinnosť riadne a včas aj s oboma zmluvnými stranami odsúhlasenými prácami navyiac. Odporca si ale nesplnil svoju povinnosť prevziať vykonané dielo a zaplatiť Sťažovateľovi cenu diela navyšenú o práce vykonané navyiac, resp. písomné prevzatie vykonaného diela sa uskutočnilo až dňa 26-07-2002, keď zmluvné strany podpísali dohodu o ukončení diela. Povinnosť uhradiť cenu za vykonané dielo odporca nesplnil do dnešného dňa, resp. úhradu vykonal len čiastočne, a to na základe Rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 8C/278/2004-377 zo dňa 01-04-2008, ktorým ho súd zaviazal na úhradu v sume 5.152,31 €... spolu s úrokmi z omeškania... Vo zvyšku konajúci súd žalobu zamietol.“

Uznesením č. k. 14 Co 429/2008-425 z 27. novembra 2009 krajský súd rozsudok okresného súdu č. k. 8 C 278/2004-377 z 1. apríla 2008 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd po vrátení veci na ďalšie konanie opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 8 C 278/2004-518 zo 7. decembra 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) tak, že žalobu sťažovateľky v celom rozsahu zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol rozsudkom krajský súd tak, že rozsudok okresného súdu vo veci samej potvrdil a v časti trov konania zmenil.

Podľa sťažovateľky «... rozhodnutiami Okresného súdu Bratislava IV a rozhodnutiami Krajského súdu v Bratislave boli porušené základné práva Sťažovateľa v zmysle Ústavy Slovenskej republiky (v texte ďalej ako „Ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), najmä právo vlastníť majetok podľa Čl. 20 ods. (1) Ústavy, a právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa Čl. 46 ods. (3), a to z nasledovných dôvodov:

Predpokladmi pre uplatnenie nároku na náhradu škody nezákonným rozhodnutím sú:

- vydanie aktu aplikácie práva orgánom verejnej správy alebo súdnej moci so zákonom určenými náležitosťami rozhodnutia, a*
- nezákonnosť rozhodnutia, resp. porušenie zákona vydaním rozhodnutia.».*

Sťažovateľka odôvodňuje porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 3 ústavy takto: «Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/142/2011-620 zo dňa 13-12-2011 Sťažovateľ uvádza „Podstatné je, či došlo k dohode o cene týchto položiek v súlade a spôsobom predpokladaným v uzavretej zmluve. Pokiaľ si strany dohodli postupnosť realizácie diela cez jednotlivé etapy, ktoré sa hradili samostatne a až následne sa pokračovalo v ďalšej etape, bolo na ťarchu navrhovateľa, ak pokračoval v ďalšej etape bez úplného vyrovnania dodaných prác a materiálov za predchádzajúcu etapu, a bez uzavretia jasnej a preukázateľnej dohody za vykonané navyše práce...»

Prvostupňový súd k jednotlivým žalovaným položkám podrobne vyhodnotil zistený skutkový stav, svoje skutkové a právne závery, s ktorými sa odvolací súd v ďalšom stotožňuje a v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. na ne ako správne poukazuje. “

Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 8C/278/2004-518 zo dňa 07-12-2010 Sťažovateľ uvádza „V predmetnej veci nesporne žalobca pre žalovaných vykonal práce, ktoré boli zahrnuté v rozpočte, ktorý bol súčasťou zmluvy o dielo a vykonal aj navyše práce, odsúhlasené v jednotlivých preberacích protokoloch.

Z vykonaných dôkazov však vyplynulo, že účastníci konania ohľadne prác vykonaných navyše oproti zmluve o dielo, ktoré sú predmetom konania po vrátení veci odvolacím súdom, tak, ako sú vyššie popísané, neuzavreli dohodu o cene takýchto prác a tým o navýšení celkovej ceny za dielo. So zreteľom na existenciu dojednania medzi účastníkmi o tom, že cena za dielo je určená podľa rozpočtu ako neprekročiteľná a k jej

prekročení môže dôjsť iba na základe dohody oboch zmluvných strán, preto žalobcovi nevznikol voči žalovanému nárok na zaplatenie požadovanej sumy istiny 23.580,22,- eura za tieto práce navyiac. Preto súd žalobu v časti istiny, no tiež s ňou súvisiaceho príslušenstva ako nedôvodnú zamietol.“

Konajúce súdy vo svojich odôvodneniach expresis verbis vyjadrili, že bolo preukázané, že Sťažovateľ vykonal dohodnuté práce ako aj práce navyiac a to na základe požiadavky Odporcu (objednávateľa diela). Konajúce súdy sa nezaoberali tvrdením, že Odporca apeloval na Sťažovateľa osobnými problémami, nedostatkom peňazí v dôsledku čoho mal Odporca údajne „na rýchlo“ predať byt v ktorom v tom čase býval a na základe čoho sa Sťažovateľ v najrýchlejšej možnej miere snažil stavbu dokončiť a žiaľ bez toho, aby sa dohodla cena za práce navyše, čo je teraz Sťažovateľovi na úkor. Práce ktoré vykonal na diele Odporcu zhodnotili majetok Odporcu. Konajúce súdy ale svojimi rozhodnutiami určili, že je v súlade so zákonom, nadobudnúť vlastnícke právo k majetku resp. majetok bez povinností zaplatiť akúkoľvek odplatu a to ani v mieste obvyklú. Sťažovateľ svojou činnosťou zhodnotil a zveľadil majetok Odporcu, a dokonca použil svoj vlastný majetok, aby mohol majetok odporcu zhodnotiť, za čo mu prislúcha riadna odmena. Rozhodnutiami konajúcich súdov bolo Sťažovateľovi zabránené vlastniť majetok, užívať majetok a požívať z neho plody, čím mu vznikla škoda minimálne v rozsahu úslého zisku, ktorý je vyčíslený ako bežný (možno na spodnej hranici) v stavebníctve v rozhodujúcom čase...»

Sťažovateľka tvrdí: „Súdy napadnutými rozhodnutiami podporili špekulatívne správanie odporcu, ktorého obsahom je úmyselné bezdôvodné obohatenie na úkor Sťažovateľa. S touto skutočnosťou sa v odôvodnení žiadnym spôsobom nevyporiadali, čo má za následok zásah do ústavou garantovaného práva Sťažovateľa na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré je obsahom práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Účastník konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Dôvodom, pre ktorý súdy neodôvodnili riadne svoje rozhodnutia, je že tak ani nemohli urobiť, nakoľko nie je možné logicky a právne relevantne zdôvodniť priznanie bezdôvodného obohatenia, a tak ukrátiť Sťažovateľa na jeho právach.“

Sťažovateľka žiada, „... aby ústavný súd uložil Ing. V. V., aby sa dočasne zdržal uplatnenia práv priznaných napadnutým rozhodnutím Okresného súdu Bratislava IV, v právnej veci navrhovateľa: W. s. r. o. proti odporcovi: Ing. V. V. o zaplatenie 23.580,22 € vedenej Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 8C/278/2004, a to rozsudkom č. k. 8C/278/2004-518 zo dňa 07-12-2010, a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: W. s. r. o. proti odporcovi: Ing. V. V. o zaplatenie 23.580,22 € vedenej Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 14Co/142/2011, a to rozsudkom č. k. 14Co/142/2011-620 zo dňa 13-12-2011“.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Rozhodnutím Okresného súdu Bratislava IV, v právnej veci navrhovateľa: W. s. r. o. proti odporcovi: Ing. V. V. o zaplatenie 23.580,22 € rozsudkom č. k. 8C/278/2004-518 zo dňa 07-12-2010 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa článku 20 ods. 1 a podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, v právnej veci navrhovateľa: W. s. r. o. proti odporcovi: Ing. V. V. o zaplatenie 23.580,22 € rozsudkom č. k. 14Co/142/2011-620 zo dňa 13-12-2011 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa článku 20 ods. 1 a podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, v právnej veci navrhovateľa: W. s. r. o. proti odporcovi: Ing. V. V. o zaplatenie 23.580,22 € č. k. 8C/278/2004-518 zo dňa 07-12-2010 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

4. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, v právnej veci navrhovateľa: W. s. r. o. proti odporcovi: Ing. V. V. o zaplatenie 23.580,22 € rozsudkom č. k. 14Co/142/2011-620 zo dňa 13-12-2011 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

5. Okresný súd Bratislava IV a Krajský súd v Bratislave sú povinní v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu uhradiť spoločnosti W., spol. s r. o. ako

Sťažovateľovi peňažnú sumu 1.000,- € ako primerané finančné zadostučinenie, ktoré je povinný vyplatiť mu.

6. Okresný súd Bratislava IV a Krajský súd v Bratislave sú povinní uhradiť spoločnosti W., spol. s r. o. ako Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 160,55 € (1 úkon právnej služby 127,16 € (1/6 výpočtového základu) + režijný paušál 7,63 € + 20 % DPH) na účet právneho zástupcu JUDr. D. R. vedený v spoločnosti O...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 3 ústavy rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľka sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na

prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľky je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade bola sťažovateľka oprávnená podať proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o čom sťažovateľka vedela, odvolanie podala a krajský súd o ňom svojím rozsudkom rozhodol. Z toho vyplýva, že sťažovateľka mala k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základných práv rozsudkom okresného súdu podľa § 25 os. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 3 ústavy ústavný súd uvádza, že na konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu alebo orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom je daná právomoc všeobecných súdov v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú

pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Takýto prístup zodpovedá doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (I. ÚS 6/94, II. ÚS 71/04). Aj vo vzťahu k tejto časti sťažnosti je teda právomoc ústavného súdu subsidiárna (II. ÚS 160/05, II. ÚS 167/06).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky aj v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy rozsudkom krajského súdu pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu

Sťažovateľka tiež namieta, že rozsudkom krajského súdu došlo aj k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. O prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07, IV. ÚS 278/2010).

Keďže ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa porušenia čl. 46 ods. 3 ústavy odmietol pre nedostatok svojej právomoci, nie je možné vysloviť ani porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy.

V sťažnosti je výrazne oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje najmä na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa

sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti (m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05), keď navyše znenie petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky nemá ústavný súd dôvod spochybňovať. V petite sťažnosti sa sťažovateľka domáha iba vyslovenia porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 3 ústavy rozsudkom krajského súdu.

Vzhľadom na viazanosť ústavného súdu návrhom bolo potrebné tvrdené porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v odôvodnení vyhodnotiť iba ako súčasť sťažovateľkinej argumentácie.

Ústavný súd tiež uvádza, že aj keby sa sťažovateľka domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu, bolo by potrebné sťažnosť odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa sťažovateľky malo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy dôjsť tým, že súdy svojimi „rozhodnutiami podporili špekulatívne správanie odporcu, ktorého obsahom je úmyselné bezdôvodné obohatenie na úkor sťažovateľa. S touto skutočnosťou sa v odôvodnení žiadnym spôsobom nevysporiadali.“

Krajský súd v relevantnej časti napadnutého rozsudku uvádza: „Odvolací súd po preskúmaní výsledkov doplneného dokazovania v prvostupňovom konaní, dôvodov napadnutého rozsudku, odvolacích námietok navrhovateľa a vyjadrenia odporcu dospel k záveru, že prvostupňový súd správne ustálil skutkový stav a vyvodil z neho aj správne právne závery.

Pre posúdenie dôvodnosti jednotlivých žalovaných položiek a nárokov z nich vyplývajúcich, je rozhodujúci obsah zmluvy o dielo medzi účastníkmi konania č. 004/2001 zo dňa 14. 11. 2001, na ktorý poukázal aj prvostupňový súd. Je nesporné, že v časti čl. III – cena diela a platobné; podmienky, si účastníci dohodli cenu podľa rozpočtu, ktorá je neprekročiteľná. Z článku ďalej vyplýva, že v prípade objednávateľom vyžiadaných a zmluvnými stranami odsúhlasených navyše prác, bude ich cena určená individuálnou

kalkuláciou zhotoviteľa a zmluvnými stranami odsúhlasená v písomnom dodatku k tejto zmluve. Rozpočet mal tvoriť neoddeliteľnú súčasť zmluvy, pričom navrhovateľ ako súčasť zmluvy samostatne predložil tzv. ponukový rozpočet z 23. 7. 2001, t. j. z času pred uzavretím zmluvy. Nebolo sporné, že práve tento rozpočet mal tvoriť súčasť uzavretej zmluvy a mal tak byť podkladom pre stanovenie ceny diela. Sú správne závery súdu prvého stupňa, že predpokladom vzniku nároku navrhovateľa na zaplatenie odmeny za vykonané práce navyše tak bolo potrebné ich odsúhlasenie odporcom, v súlade s dohodou zmluvných strán, ktorú obe strany mali potvrdiť na odovzdávacích a preberacích protokoloch. Ani jedna zo sporných položiek za tzv. navyše práce sa v predložených protokoloch nenachádza, resp. sa pri nich nachádza iná cena ako tvrdí navrhovateľ. Neobstojí tvrdenie navrhovateľa, že jeho nárok na zaplatenie sporných položiek vyplýva z iných, či už listinných dôkazov alebo, svedeckých výpovedí. Podstatné je, či došlo k dohode o cene týchto položiek v súlade a spôsobom predpokladaným v uzavretej zmluve. Pokiaľ si strany dohodli postupnosť realizácie diela cez jednotlivé etapy, ktoré sa hradili samostatne a až následne sa aj pokračovalo v ďalšej etape, bolo na ťarchu navrhovateľa, ak pokračoval v ďalšej etape bez úplného vyrovnania dodaných prác a materiálov za predchádzajúcu etapu, a bez uzavretia jasnej a preukázateľnej dohody za vykonané navyše práce. Tvrdenie navrhovateľa, že vzhľadom na insolventnosť odporcu, s ním boli dohodnuté osobitné neštandardné postupy pri zúčtovaní a platení diela nebolo v spore preukázané; Naopak, odporca preukazoval, že odsúhlasené faktúry, až na poslednú tzv. vyúčtovaciu faktúru, uhradil včas.“

Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne, resp. svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

Vychádzajúc z už uvedených mantinelov posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov ústavný súd konštatuje, že krajský súd v citovanej časti odôvodnenia rozsudku

zrozumiteľným a dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozsudok okresného súdu potvrdil, pričom podstatnou pre rozhodnutie je skutočnosť vyplývajúca zo zmluvy o dielo uzatvorenej medzi sťažovateľkou a odporcom, že cena za dielo bola dohodnutá podľa rozpočtu, ktorý bol neprekročiteľný, resp. iba v prípade, že k zmluve o dielo bude uzatvorený dodatok, z ktorého bude jasná cena za práce navyše.

Podľa ústavného súdu rozsudok krajského súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade neporušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu ústavný súd hodnotí ako mimoriadne podrobné a reagujúce na všetky podstatné odvolacie námietky sťažovateľky.

Sťažovateľka porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy v podstate ničím, okrem tvrdenia, že súdy svojimi rozhodnutiami podporili špekulatívne správanie odporcu, ktorého obsahom je bezdôvodné obohatenie na úkor sťažovateľky, neodôvodňuje. Avšak samotné takéto tvrdenie nie je spôsobilé spochybniť rozsudok krajského súdu, keďže z neho nie je zrejmé, prečo by názor krajského súdu vyjadrený v napadnutom rozsudku mal byť neodôvodnený, ako to uvádza sťažovateľka.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. februára 2012